

Az európai és amerikai zsidóság katasztrofális politikai és gazdasági válsága

Georg Karesky, a berlini zsidó hitközség elnöke előadást tartott a budapesti Pro Palesztina Ligában a zsidóság mai problémáiról

Budapest, január 31. (Az Új Kelet tudósítójától). A magyarországi zsidóság nagy vendége volt az elmúlt napokban. Georg Karesky, a berlini hitközség elnöke, a németországi cionista és zsidó közélet egyik legkiválóbb reprezentánsa a Magyarországi Pro Palesztina Szövetség meghívására Budapesten előadást tartott a zsidóság mai problémáiról. Ez az előadás valóságos elményszerű hatást váltott ki a budapesti zsidóság körében, nemcsak az előadó személye miatt, hanem azért is, mert ez volt az első alkalom, amely a budapesti zsidóságnak a Palesztina gondolatától még mindig távolálló rétegeit is megmozgatta és megtalálta azt a hidat, amely az ugynevezett hivatalos zsidó élet reprezentánsait is bekapcsolhatja a Palesztina-munkába.

Karesky előadásában utazásai során szerzett személyes impressziói alapján merész esetvonalakkal vázolta fel a világ különböző országaiban élő zsidóság tragikus sorsát, majd rámutatott arra, hogy a mai súlyos zsidó kérdés egyetlen megoldása csak Palesztina felépítése lehet. Karesky nagyszabású előadásának első részét, amely megdöbbentő képet rajzol a világ zsidóságának helyzetéről, itt adjuk:

A zsidóság gazdasági és kulturális elnyomtatása

Ha a zsidóságot, mint eszmét akarjuk fenntartani (Judenheit), úgy mindenekelőtt biztosítanunk kell a zsidók (Judentum) megélhetését és fennmaradását. A zsidók mai helyzete az egész világon a legkétségbeejtőbb, veszélyeztetve van a zsidó egyedek jövője. Romániában, Lengyelországban, sőt Németországban is a zsidóság politikailag is súlyos helyzetben van. De én ezuttal nem a politikai elnyomtatásról akarok beszélni. A mi történetünk folyamán mindig résztünk volt ilyen üldözésekben. Ez nem is volna a nagyobb baj, mert ez ellen mi, zsidók mintha már immunitásunk volna. Sokkal nagyobb a veszedelem, amely bennünket gazdasági és kulturális téren szinte katasztrofálisan fenyeget.

Oroszország

Vizsgáljuk meg az oroszországi zsidóság mai helyzetét. Tíz évvel ezelőtt még gazdaságilag és főleg a zsidó kultúra szempontjából jól megalapozott volt az oroszországi zsidóság. A háború előtt legerősebb rezervoárja volt ez az élet-erős orosz zsidóság a világ egész zsidóságának. Igaz, hogy a hivatalos antiszemitizmus erősen megnyomoritotta az ottani testvéreinket és ez a szovjet alatt megszűnt, de helyébe lépett egy alulról jövő antiszemitizmus, amely a nép köréből jön. A munkások szinte lehetetlenné teszik a zsidó munkások elhelyezkedését, a kormány maga is érzi ezt és ennek levezetése érdekében igyekszik a zsidó kolonizáció útján elhelyezni az elproletárosodott zsidó tömegeket. A Krim félszigeten és Biro-Bidsánban folyik ez az orosz zsidó kolonizáció, amelynek értéke igen kétséges, de azért a külföldi zsidó szervezetek, így a Joint is támogatják, mert tudják és érzik, hogy a zsidóság gazdasági helyzetén bármily uton

javulást elérni, kötelessége megkísérelni. A gyáros, intellektuel zsidó teljesen elvesztette ott eddigi pozícióit és bármilyen változás következék is be Oroszországban, ezt a zsidóság számára sohasem lehet. Aminthogy hirtelen ábránd és álom az is, amikor arról beszélünk, hogy a háború előtti boldog idők valamikor is visszajöhetnek.

A héber kultúra még nagyobb veszélyben van. Egy héber könyv miatt számozatás jár, a valóságüldözésről beszélne nem kell, ezt Önök bizonyára ismerik. Így semmisül meg gazdaságilag és szellemileg az a hatalmas zsidó tömeg, mely még nem rég a zsidóság egyik legértékesebb rétege volt.

Lengyelország

Hasonlóan szomorú képet mutat a lengyelországi zsidóság helyzete, ahol a felébredt lengyel nacionalizmus rántja ki fokról-fokra a zsidóság lába alól a talajt. Itt mint kézművesek és kereskedők éltek a zsidók, mert a lengyel népek nem voltak meg ezek a foglalkozási ágai és szükségük volt rájuk. De céltudatosan és tervszerűen megteremtették maguknak ezeket az osztályokat, a zsidók feleslegessé váltak és mindenünnen kirekesztették őket. A lengyel zsidó nyomor, a depposidált zsidók helyzetének javítására irányuló szánálási munka csak egy csepp a forró kövön. Nem szónoki tulzadás, amikor azt mondom, hogy Lengyelországban valósággal megőrülnek sokan testvéreink közül az éhségtől és nem tudunk segíteni.

Németország

Hogy magunkról, a németországi zsidóságról is beszéljek, mi az utolsó évtizedekben nem vettük igénybe a zsidó nyilvánosságot. Nem hallattunk magunkról. És ez jó jel volt, mert mi zsidók csak örvendhetünk, ha a zsidóság valamelyik csoportjáról nem olvasunk a zsidó sajtóban, ha a nyilvánosság nem foglalkozik vele, mert ez azt jelenti, hogy aránylag nincsenek különösebb bajok. Erős középosztályunk, kiegyensúlyozott kultúrnyivók volt és mi mindig igyekeztünk eleget tenni a zsidósággal szembeni kötelezettségeinknek. Fájdalom, a háború és az utána következő forradalmak, az infláció itt is nagy változást hoztak. A vidékről a pozíciójukat veszített zsidók beözönlöttek a nagy városokba és így pl. Berlinnek, amelynek 1914-ben csak 130.000 zsidó lakosa volt, ma 200 ezernél több zsidója van. A gazdasági viszonyok romlása, a racionalizálás politikája, amely mindenütt a gépet állítja az ember helyébe, a kisüzemeket nagy üzemekkel váltja fel, az iparban, a kereskedelemben és a bankéletben valóságos katasztrofális hatással jár a zsidóságra. A fém, a bérkereskedés és főleg a terménykereskedés kizárólag zsidók kezében volt, ezek ma mind kiestek a kezükből. És ezért nem ártathatjuk magunkat azzal, hogy a gazdasági viszonyok javulásával a zsidóság helyzete is javulni fog. Ezeket a pozíciókat soha többé visszahódítani nem fogjuk tudni.

A legnagyobb katasztrófát azonban a világ egész zsidóságára az amerikai zsidóság gazdasági összeomlása jelenti. Néhány év előtt egyetlen reményünk az erős amerikai zsidóság volt. A hatalmas amerikai zsidó szervezetek voltak az európai zsidóság katasztrofális gazdasági helyzetében azok az erők, amelyek némileg igyekeztek és tudtak a bajokon segíteni. Ma ezek is szenvednek a gazdasági krízis alatt és működésüket mindinkább szűkebb tere szorítják.

Ezek a szociális és kulturális betegségek okozzák, hogy főleg nyugat- és kelet-európa zsidó ifjúságát egy olyan veszedelmes eszme kezdte ki, amely a zsidóságot a maga életgyökerében fenyegeti és veszélyezteti. Ez a kommunista eszme. És ne gondoljuk, hogy pl. Németországban a nyomorgó zsidó tömegek gyermekei között hódít ez a veszedelmes mozgalom. A gazdag, előkelő zsidók gyermekei kótyagosodnak meg és dobják magukat a mozgalom karjaiba, akiknek lelkeiből kihalt minden idealizmus és hit a zsidóság jövőben és hivatásában. Ezt a fejlődést csak a régi zsidó tradícióktól, a zsidó kultúrától és a zsidó nép közösségének tudatától való eltávolodás idézheti elő, amely szerint a zsidóság többé nem illeik bele a modern idők felfogásába és hangulatába. Honnan vegye ez a zsidó fiatalság az erőt, hogy ellent tudjon állani a kommunizmus eszmitásainak? Csak az élő zsidóság erejében bízó és hívó zsidó fiatalság tudja magát kiszakítani ezeknek az eszméknek a bűvköré alól, csak az a tudat adhat nekik erőt, hogy a zsidóság jövője új alapokra épül, amely új ideálokat ad ennek a reményét veszített ifjúságnak. Ezért ifjúságunkat zsidó kultúrával, erős zsidó öntudattal, zsidó ideálokkal kell felvérteznünk a jövő számára. (Viharos, hosszantartó taps.)

Egy angol kirándulótársaság elűnt a svájci gleccserekben

Bern, január 31. A svájci gleccserekben ismét elűnt egy turistatársaság. Egy hat tagból álló angol kirándulócsoport és három turistavezető már a múlt hét péntekje óta nem adott életjelet magáról. A Wallis kantonban fekvő Aletsch-gleccseren akart átjutni a kirándulótársaság, amely a Jungfrau-szorosból indult el. Még az elindulás napján nagy hóviharak támadtak, úgy,

hogy azt hiszik, a társaság több napot kénytelen volt a Concordia-kunyhóban tölteni. A turistacsoportot állítólag szerdán látták az Aletsch-gleccseren. Ugy-látszik, hogy a társaság meg akarta kísérelni a gleccserről való lejutást, azonban nem sikerült, mert az időjárási viszonyok újból rosszra fordultak. Csütörtökön délután mentőcsapatot indítottak az eltűntek felkutatására.

A külföldi tartozásokat nem veszik figyelembe az adókiivetésnél

A belföldi tartozások kamatait ezután is levonják az adóalapból

Cluj-Kolozsvár, január 31. Ismeretes, hogy az új adókiivetések február 10-én kezdődnek és ezek a kiivetések ellentétben a múlt évi rendszerrel, úgy történnek, hogy az adókiivető bizottságok mel-lőzésével, csupán delegált pénzügyi tisztviselők fogják az új adót megállapítani. Ez a megállapítás minden valószínűség szerint akként történik, hogy az illető delegált tisztviselő a tavaly megállapított adóalapot erre az évre is kiveti, természetesen mindenkinél jogában áll majd a neki nem tetsző adókiivetést a fellebbezési bizottságnál reklamálni. Az is közismert az adókiivető közönség előtt, hogy minden adózónak jogában áll általános jövedelmének kimutatásán felül megjegyezni a bevallási iven azt a körülményt, hogy milyen készpénztartozásai vannak bankoknál, vagy magánosoknál. Az adókiivetésnél ugy a múltban, mint a jelenben is figyelembe veszi a pénzügyi hatóság ezeket az adósságokat és ezek kamatainak leszámitásával állapítja meg az adót. Ma ezzel a kérdéssel kapcsolatban érdekes rende-

let érkezett a pénzügyigazgatósághoz. A rendelet kimondja, hogy az adózók az adóbevallási iven feltüntetett adósságokat, illetve az adósságok kamatait figyelembe kell venni és levonásba is kell hozni a kiivetendő alapból, azonban a külföldi adósságokat csak abban az esetben veheti figyelembe a pénzügyigazgatóság, ha erre individuálisan beszerették az érdekeltek a pénzügyminiszter speciális engedélyét. Különben a külföldi adósságok, illetve azok esedékes kamatai nem vonhatók le az adózó adóalapjából.

Dohányzó!

Egyetlen üvegecske „Nicotan” által leszokik a dohányzástól. Teljesen biztonságos és ártalmatlan. Ára 140 lej utánvéttel.

A. M. Nicotan, Bukarest

C. Mosilor 326. Számítalan elismerő levél

A magyar színházban febr. 8-án, d. u. 3-kor:

Zsidó történelmi színjáték

a „Wizo” megrendezésében. Rendezi FORGÁCS SÁNDOR

Rövidese monstre

Cse ügy a k

Szigoru re

Bucaresti- Uj Kelet tu ezeltt a buk nagyarányu k ról rántotta l ná szencziós nás hirdások sajtója. A k sejtserien me pont felrobb leplezték le az kai műhelyek. íródt és hely ranca közegi, ta sejtetekt fed központl épüle tárházát haln sok egymást e gyors egymás mást a szenczi intellektueleke homályos mul su állami tiszt és kiskoru ifju ben tartoztat és pár hét ala ma elérte a ké

Teljes appar gátások a buk kihallgatások s gurancia szitáj val nem illeth alatt a kétszáz venet szabaddl tatásban mara azóta is a vaca a négy hónap egész ország k tért a kémszerv sem a kihallga tatották tovább sek Bukarestbó

Ny nov

De a kommun ben most ujabl dere belügyi ál gátason jelent előtt beszámolt sek utolsó fázi tatások alkalm alista kémkedés nusítottaknak elűnt és a szí tó nyomozás ut mukra akadni. egy Bepo néve ügynökséget le lajdonosai és a kommunista ké lottait vélte fe több letartozta Bepo személyze ta, ahol azonna sukát. A kihall saítóval semmi adatot nem köz

A kez tás

Ugy látszik, sokkal a sziguru szervezet lelept te és lezarta a táit. A bukare ge megkezdte a rövidesen a ko napját is kitüz



Rövidesen kitűzik a főtárgyalást a kommunista kémszervezet monstre perében

Csernovicban letartóztatták egy kereskedelmi ügynökség alkalmazottait, akikben felismerték a kommunista kémaffér megszökött vádlottait

A bukaresti hadbírótság ügyésze megkezdte a kommunista kémszervezet vádiratának összeállítását

Szigoru rendeletet kapott a rendőrség a szélsőséges agitáció megfékezésére

Bucuresti-Bukarest, január 31. (Az Uj Kelet tud.) Néhány hónappal ezelőtt a bukaresti szigurancahivatal nagyarányu kommunista kémszervezetről rántotta le a leplet. A szenciós-nál szenciósabb leleplezésekről kolum-nás híradásokban számolt be az ország sajtója. A kommunista kémszervezet sejtészeren megorganizált ágait a köz-pont felrobbantása után egymás után leleplezték le az ország hatóságai. Techni-kai műhelyek, különböző ügynökségek irodáit és helyiségeit zárták le a sziguranca közegei, mert azokban kommunis-ta sejtkeket fedeztek fel és a sziguranca központi épületébe a bünjeleknek egész tárházat halmozták fel. A letartóztatá-sok egymást érték. És ezeknek során gyors egymásutánban követték egy-mást a szenzációk. Gazdag polgárokat, intellektueleket, külföldi kalandorokat, homályos multu egyéneket, magasállá-su állami tisztviselőket, katonatiszteket és kiskoru ifjummunkásokat óriási tömeg-ben tartóztattak le a rendőrhatóságok és pár hét alatt a letartóztatottak szá-ma elérte a kétszázat.

Négy hónapja vizsgálati fogságban

Teljes apparátussal folytak a kihall-gatások a bukaresti sziguranca és a kihallgatások során lassan, lassan a sziguranca szitáján átszűrődtek a gyanu-val nem illethetők. Két hét leforgása alatt a kétszáz letartóztatottból százhet-venet szabadlábra helyeztek. A letartóz-tatásban maradt harminc kémgyanust azóta is a vacaresti fogházban őrzik. És a négy hónap elteltével ugyszólván az egész ország közvéleménye napirendre tért a kémszervezet ügye fölött, miután sem a kihallgatásokról, sem a letartóz-tatottak további sorsáról újabb jelenté-sék Bukarestből nem érkeztek.

Nyomára bukkantak a cser-novicai kémirodának

De a kommunista kémszervezet ügyé-ben most újabb fordulat állott be. Cä-dere belügyi államtitkár tegnap kihall-gatáson jelent meg az uralkodónál, aki előtt beszámolt a kommunista leleplezé-sok utolsó fázisáról is. Az első letartóz-tatások alkalmával ugyanis a kommunis-ta kémkedésben való részvétellel gya-nusítottaknak egyik jelentős csoportja eltűnt és a sziguranca 4 hónapig tar-tó nyomozás után most tudott csak nyo-mukra akadni. A csernovicai sziguranca egy Bepo néven működő kereskedelmi ügynökséget leleplezett le, melynek tu-lajdonosai és alkalmazottai között a kommunista kémkedés elmenekült vád-lottait vélte felfedezni. A sziguranca több letartóztatást fogatosított és a Bepo személyzetét Bukarestbe szállítot-ta, ahol azonnal megkezdtek kihallgatá-sukat. A kihallgatások eredményéről a sajtóval semminéven nevezendő pozitív adatot nem közöltek.

A hadbírótság ügyésze meg-kezdte a vádirat összeállít-tását

Ugy látszik, hogy az új letartóztatá-sokkal a sziguranca a kommunista kém-szervezet leleplezését befejezettnek vet-te és lezárta az előzetes nyomozás akt-áit. A bukaresti hadbírótság ügyészsé-ge megkezdte a vádirat összeállítását és rövidesen a kommunista per tárgyalási napját is kitűzik.

A kémügyben lefolytatott vizsgálat eredményét a legnagyobb titokban tart-ják. Egyelőre sejtteni sem lehet, hogy a hónapok óta tartó vizsgálat tényleg produkált-e komoly eredményeket vagy sem. Eppen ezért várja az ország köz-véleménye felfokozott érdeklődéssel a vádirat elkészítését és a főtárgyalást, mert a jelek szerint csak a főtárgyalá-son fog majd kiderülni, hogy mennyi-

ben sikerült beigazolni a nyomozó ha-tóságoknak azokat a feltevéseket, ame-lyek annakidején oly nagy szenzációt keltettek.

Cädere államtitkár intézke-dései a szélsőséges agitáció ellen

Ezzel kapcsolatban az állambiztonsá-gi hivatalnál tegnap este értekezletet

tartottak, amelyen Cädere Viktor állam titkár elnökelt. Az értekezleten a ma-gasállásu sziguranca-tisztviselők és rendőrségi inspektorok vettek részt. Cädere hosszabb előadást tartott az állambiztonsági hivatal feladatairól és kö-zölte azokat az utasításokat, amelyek-vel valamennyi rendőrhatóságot ellát-ják, hogy minden szükséges intézkedést tegyenek meg akármilyen oldalról jövő agitáció megakadályozására és mani-fesztációk megelőzésére. A rendőrható-ságok szigorú utasítást kapnak, hogy a közrend megóvására fokozott figyelem-mel őrködjenek.

Cädere államtitkár tegnapi konferen-ciája arra mutat, hogy a kormánynek most már valóban a legfőbb gondja a belső rend megszilárdítása. A szélsősé-ges agitációk megfékezésére irányuló intézkedések mindenestre közelebb fog-ják hozni az ország belső békéjének konszolidálását, amelyre a gazdasági problémák megoldásának nehéz és hosz-szu munkájában olyan nagy szükség van.

Nyomtalanul eltűnt a csütörtöki buka-resti tüntetés néhány résztvevője

Bucuresti-Bukarest, január 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A csütörtöki véres bukaresti események még mindig a főváros közvéleményének szomorú szenzációját képezik. A rendőrsortüz két halálos áldozatát vasárnap temetik, de a két áldozat mellett még újabb események is vannak, amelyek arra engednek következtetni, hogy az elhalta-

kon kívül még néhány munkást ért sze-rencsétlenség a tüntetés alkalmával. A CFR munkások ugyanis ma annak köz-lésére kérték fel a lapokat, hogy a tüntetésen résztvett több munkás nyomta-lanul eltűnt és hozzátartozóik nem tud-nak felvilágosítást adni hollétükről.

Az összes bukaresti műhelyek a szociáldemokrata szakszervezetbe tömő-

rült munkásai egyébként ma délelőtt a szocialista otthonban gyűlést tartanak az áldozat adó és a csütörtöki inciden-sek ügyében. A szakszervezeti tanács egyébként hivatalos közleményt adott ki, amely a csütörtöki eseményekért ki-zárólag a rendőrséget okolja és szigorú vizsgálat beindítását követeli a mun-kásság képviselőinek részvételével.

Ujabb kihallgatásokat rendeltek el a vasgárda és Mihály arkangyal ügyében folyó vizsgálat során

Bucuresti-Bukarest, január 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Mihail arkangyal liga és a vasgárda ügyében folytatott vizsgálatok széles mederben foly-nak. Ionescu Constantin ügyész, aki a vizsgálatot vezeti, újabb tanukihalla-gatást rendelt el, melyeknek során ki-hallgatásra kerülnek Georgescu Ielkés, akit a jasi Mihail arkangyal szervezet szenátusába beválasztottak, de ez vissza

lépett a megtisztelő megbízatástól. Costica és Staratescu galaci volt vas-gárdistákat is kihallgatásra rendelik, valamint kihallgatják Zotu kereskedőt is, aki annak idején azért utasította volna vissza a Mihail arkangyal veze-tősége által felkínált tiszteletbeli állást, mert miután rövid ideig részt vett a gyűléseken, nem tartotta elveivel össze-

férhetőnek a Mihail arkangyal anti-szemita programját. Egyébként a további vizsgálatok folyamán kihallgatták Dumitrescut, Socor merénylőjét is, akiről pontos bizo-nyonyítékok vannak arra nézve, hogy aktív szerepet vitt a mozgalomban, mint a galaci vasgárda két sejtjének veze-tője.

Semmi sem bizonyos és semmi sincs kizárva...

A király türelemmel végighall-gatta az ellenzék összes vezéreit,

de egyetlen olyan kijelentést sem tett, amely-ből következtetni lehetne további intencióra

Bucuresti-Bukarest, január 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az elmúlt hé-ten több ellenzéki politikus jelent meg audiencián az uralkodó előtt. Egyesek azt a konkluziót vonták le ebből, hogy kormányváltás készül s a király az alkotmányos formáságoknak tett eleget akkor, midőn az ellenzék vezéreit meg-konzultálta. Amint Seruator az Ade-verulban megállapítja, ezek a verziók egyelőre időszerűtlenek.

Mit ajánlottak az ellenzéki vezérek a királynak

Az ellenzék vezérei vegyes érzelme-kel távoztak el az audienciákról. A ki-rály türelmesen végighallgatta vala-mennyiüket, de egyetlen olyan kijelen-tést sem tett, amelyből következtetni lehetett volna, további intencióra. Garoflid a mezőgazdaság felsegélyezé-sének szükségességéről beszélt s azon véleményének adott kifejezést, hogy erre csak egy másik kormány, lehető-leg néppárti kormány volna alkalmas.

Goga hangoztatta az uralkodó előtt, hogy az összes társadalmi kategóriák-

ban a végsőkig fokozódott az elégedetlen-ség és elkeseredés. Eppen ezért elérke-zett a pillanat, midőn igénybe kell venni azt a bizonyos biztonsági szerepet amelyet rezsimváltozásnak neveznek. Valami új kell az embereknek — mon-dotta Goga — még akkor is, ha ez a vál-tozás néhány hónap mulva már esaló-dást fog jelenteni.

Argetoianu egy technikai kormány és egy hosszabb érvényű gazdasági újja építési program mellett érvelt. Arge-toianu hangsúlyozta, hogy a gazdasági válságon sürgősen segíteni kell s hogy minden napi késés csak megnehezíti a megoldás lehetőségét.

Az Adeverul szerint Garoflid és Goga fejtegetéseire semmilyen választ nem adott az uralkodó. Ebből politikai körökben arra következtetnek, hogy egy néppárti kormány kinevezéséről egyelőre szó sem lehet. Gogát az utóbbi időben egyébként is súlyos családások érték. Azt hitte ugyanis, hogy az ural-kodó előtt ő a legszimpatikusabb er-délyi politikus, ezzel szemben kiderült,

hogy a király nagy tisztelettel viselte-tik néhány, a Maniu táborához tartozó politikussal szemben.

A király kitart a koncentrá-ciók kormány mellett

Minden jel arra mutat, hogy a király kitart a koncentrációs kormány gondo-lata mellett, lehetőleg Prezan marsall elnöklete alatt. Prezan és Aversescu teg-nap este hosszasan tárgyaltak egymás-sal s szóba került természetesen a poli-tikai válság megoldásának kérdése is. Aversescu ismételtén kifejezést adott elégedettségének, Prezan viszont ki-jelentette, hogy nem érez magában hi-vatottságot gazdasági kérdések meg-oldására, viszont az uralkodó hívásá-nak engedelmeskedni fog. Egyelőre te-hát a helyzet az, hogy a király vára-kozó állásponton van és a Mironescu-kormány lélegzethez jutott. Hogy a meg-oldás milyen lesz, az a körülménytől fog függni. Semmisen bizonyos és semmi sincs kizárva.

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

idő irodalom leg-
utóbbi évek össze-
fizetési feltételek
mehetők a
MOS
yi Géza)
vállalatnál
e Ferdinand 3.
gypiac
jdonságai:
yon Nazareth.
er Juden.
de bin?
Jude am Ziel.
e Waldjude.
Selbsthass.
den als Rasse und
lender.
t. (Trilogie.
Fall Bundhund.
sszes kiadók művei.
ntesen szolgálunk.
roszországi zsidó
k kolonizálása csak
örténhetik sikerrel.
tinai és palesztinai
nem sikerült, mert
nek akciója volt és
y energiaforrás, a
ely egyedül képes a
mes akadályait leg-
ban a zsidók keres-
ateinerek voltak és
szség évek óta nagy
nkaalkalom nyilván
fenn, amely új fog-
el a régi pozíciók-
t. Nemesak keresz-
ben levő üzemek is
tják a zsidó alkál-
y banknál igazgató
de gyakornok már
idő bankigazgatók
nak számolva. Van
zsidó kezekben levő
n, ahol szigorú elv.
taknak csak 10 szá-
Milyen jögon tilta-
ek után a numerus
ret nemzsidók alkot-
aság el-
ekben
ársaság több napot
oncordia-kunyhóban
oportot állítólag szer-
sch-glecseren. Ugy-
aság meg akarta ki-
ról való lejutást, es
ült, mert az időjá-
ol rosszra fordultak.
n mentőesapatot in-
felkutatására.
nem ve-
vetésnél
k az adóalapból
gyigazgatósághoz. A
hogy az adózók az
eltüntetett adósságo-
ágok kamatait figye-
és levonásba is kell
alapból, azonban a
t csak abban az eset-
mba a pénzügyigaz-
ndividuálisan besze-
t a pénzügyminiszter
te. Különben a kül-
etve azok esedékes
tók le az adózó adó-
nyzók!
Nicotan" által le-
sról. Teljesen biztos
a 140 lej utánvétellel.
an, Bukarest
talan elismerő levél

ROTBART MOND EXTRA
Vezérképviselő: C. DUISBERG
Bucuresti 1. Str. Carol 3

A máramarosi zsidó nyomorúság nyomában

A felsővisói zsidóság szörnyű agóniája

Ma még kétféle zsidó él Felsővisón, aki ad és aki vesz, de nem lehet tudni, meddig lesznek még olyanok, akik adni tudnak

Péntek esti gyertyatartók és dunyhák gyűlnek halomba a visói adóhivatal padlásán

Viseul de sus-Felsővisó, január 31. (Az Uj Kelet tudósítójától). Amíg az ember az állomástól a piacra kutya, már tíz óra felé jár az idő, de Felsővisón ilyenkor még nyoma sincs az életnek. Itt ott füstöl a kémény, néhol egy boltajtót is kinyitottak félig, az állomástól a piacig azonban teremtett lélekkel nem találkozhatunk. Visó még nem bujt ki az odújából.

Önkénytelenül is egy beszemelésbe mentem. Itt meleg van, körülül a kályhát és halkan mormolnak valamit. Egy padon valaki igazítja a rongyait, néha felfigyel és megnőtt szeme hülyén nézi a világot. A többiek még eszelekednek, imádkoznak és sóhajtanak, a többiek lenyelt jajgatással még tolják a napot, de ő már tudtolul is sokat ebézt, az ő vére már megszegényült, az ő agya már elbitangult.

Ő Visón a Holnap típusa.

A visói zsidóságnak két kategóriája: aki ad és aki vesz

Felsővisó zsidósága ma két kategóriába van osztva. Az egyik ad, a másik vesz. Nyolcszáz család lakik Visón, ebből ötszáznak nincs kenyere. Kérem, hogy amit mondom, azt vegye szószent. Nem üzletéről, munkáról, keresetről, vagy megélhetési lehetőségről beszélek. Ez nem tisztviselő, vagy munkás nyomor, ez a fekete, napi 20-30 lejre, a gyermekeknek egy kis tejre, legjobb esetben meleg ételre vadászó visói nyomor.

Fliegelmann Hermann mondja ezt, a Sfatul elnöke, aki az ingyen kenyér és tej akciót kezdeményezte.

Három hete annak — folytatja —, hogy ingyen kenyér és tejakció kezdünk. Az első héten 15 métermáza kenyeret és hatszáz liter tejet osztottunk szét. 162 családot részesítettünk segélyben. Megjegyzem, a hivatásos snorrereket kikapcsoltuk az akcióból. A második héten 270 családnak juttattunk segítséget s azóta ez a szám napról-napra nő. A rendelkezésinkre álló eszközök korlátozottak, elfogadunk lisztet, kenyeret, tejet és pénzt, de az első kategória, aki ad, szemmel láthatóan csökken, míg a másik szemmel láthatóan nő. Itt már csak esoda segíthet, valami lélegztel-elállító meglepetés. S ha ez nem következik be, ki tudja mi lesz.

Ennyit mond és szeméi kétségbeesést árulnak el. A segélyakció többi részletére vonatkozólag megtagad aztán minden további felvilágosítást.

Csak hajnalban folyik a munka

Informátorom nem árulja el, hogy ki vesz részt a munkában, lelkekre köti, hogy neveket ne említsek, mert ki tudja, aki ma az első kategóriába tartozik, az holnap a másodikban lehet.

Csak később tudtam meg, hogy a segélymunka nagyobbik részét a sötétség leple alatt bonyolítják le. Olyan családok szorulnak rá egy kis kenyérre és tejszóra, akik alig egy esztendővel ezelőtt még 500 lejű adtak, ha szűkségről volt szó. Olyan családok, akiknek házában az elmúlt évben még jómód és boldogság volt, ma fütetlen a szoba és nincs egy darab kenyér. Családok, ahol 3-4 nagylány van, aki szemérmes s inkább meghalna, semmint irlalomkenyeret egyen.

...S ezekbe a házakba éjnek idején, vagy hajnalban, amikor minden zaj kihalt és csendes a falu, áldozatkész fiatal emberek viszik a segítséget: a kenyeret és a tejet. Kopogtatnak halkan az ablakon, a sötétben kinyulik egy kéz és gyorsan, mint akit tetten értek, elveszik a holnapra egyetlen pozitívumát...

Pollák Lea Jente és a raktárnok, aki lop...

Azt is megtudom később, hogy a segélybizottság könyve annyira diszkrét, hogy a bizottságnak csak egy szűkebb köre ismeri minden adatát. Mert vannak helyek, ahol csak bizonyos személyektől fogadnak el segítséget.

S Visó katasztrófája megmutatta, hogy mire képes a zsidó áldozatkésztség, hogy mit jelent a „das goldene jüdische

Herz". Felsővisó különben a legszolidárisabb zsidó község, ahol például többségi zsidó lista került be a községi tanácsba, ahol Erdély legnagyobb jesiváját fenntartják és ahonnan az első és jelentékeny segítséget küldték a szerencsétlen borsaiaknak, közvetlenül a tűz után.

Itt van Pollák Lea Jente. Otthagyjaa házat, gyermekeit, egyedül szedi össze a kenyeret és osztja szét. Férje komolyan válni akar tőle emiatt.

Itt van Silberherz Jenő. Napokra lezárja üzletét és kutatja, hogy hol van szükség. Közben paktál a segélybizottság raktárnokával, „lopnak” és viszik a segélyt, mert vannak esetek, amikor nem lehet várni, míg a bizottság összehajlik.

És a többiek: Fliegelmann Hermann, Pollák Pincász, Hager Léb, Fruchter Lévi, Farkas Lázár, Brettler Márton, Klein Dezső, Fruchter József és Perl Jakab, hősök megannyian, akik tartják a lelket ebben a meglódult, szerencsétlen faluban és táplálják az élet iránti reményt.

Felsővisón, ahol milliárdok rothadnak az erdőben és halára ítélték tizennégyezer lelket...

A halott város és a szorgalmas fiskus...

Felsővisó első impressziója olyan, mint Brügge, a halott város... Költő vagyok, behunym a szemem, Brüggett látom, konálisait, a harangjátékot vélem hallani, hattyuk usznak a zöld vízben, öreg anyókák, fehérfejtősen, csipkét vernek. Brügge, ahol egykor tizenhét ország tartott diplomáciai irodát, Brügge, a politikai és kereskedelmi hatalmasság, meghalt, mert elment tőle a tenger. Ez a romániai Brügge itt az ország legszakkeletibb részén meghalt, mert elment tőle az erdő.

Vagy ha úgy tetszik: mert elfordultak tőle a kormányon levő urak, mert erőt vágáltak és hagyták elvérezni, mert nacionalizálási politika kedvéért halálra ítélték...

Még csak azt szerettem volna tudni, milyenek Visón az adózási viszonyok, kik az adóalanyok és hogyan történnek a behajtások.

Informátorom mondja:

Felsővisón ma az adóalanyok iskolapéldája Peszach Hers Pollák. Fúvaros, két lóval. Hogy munka nélkül maradt, a felesége elment szakácsnőnek a rabbihoz s Peszach Hers Pollák, az adóalany, akkor eszik meleg ételt, amikor a felesége félre teszi neki egy kis ételmaradékot. Butora természetesen nincsen, a két gyalulatlan deszkaágyról nem beszélve. Az egyetlen érték, amije van, a két ló s három párna meg egy dunyha. Nos, Peszach Hers Pollák 1200 lej adóval van hátralekban. Felajánlotta a két lovat, de a visói fiskus nem megy ebbe bele, mert a lovakat nem lehet a perceptoria padlására rakni. Megpályázta tehát a három párnát, meg a dunyhát. Pollák elvitte az ágyneműt a feleségéhez, de a pénzügyminiszter emberei ezt is megszállták, ekkor az ágynemű vándorolni kezdett s hogy spiclikről van szó, vándorol ma is éjnek idején egyik vityilóból a másikba... De Peszach Hers Pollák ragaszkodik ehhez a kis ágyneműhöz, mint egy amulett-hez s megvan győződve róla, hogyha elvesztené, akkor az ő élete sem érne semmit.

A péntek esti gyertyatartó és az ágynemű...

És folytatja: — A rabbi beszédet tartott a templomban az ingyen kenyér és tejakció érdekében. Péntek — mondotta — egyetlen zsidó házban se gyujtsanak többet két gyertyánál. A többi értékét adják az akciónak. Arról azonban megfelekedzett a mi rabbinak, hogy itt már régóta nem gyujtanak többet két gyertyánál. Ezt is kivájt krumpliba dugják, vagy egy fadarabra ragasztják. Mert gyertya tartóinkat rég felszedték a végrehajtók és most ott fekszenek halomba a perceptoria padlásán. Az ágyneműről ne is

beszéljek. Visó zsidóságának ágyneműje kilencven százalékban az adóhivatal padlásán rothad. Eső áztatja a visói zsidóság ágyneműjét, patkányok raja rágódik rajta, a zsidóság pedig hideg odúkban, rongyokba bunyolálva fidergi át az éjszakákat.

Informátorom egy pillanatra elhallgat, lélegzethoz akar jutni, én meg ka-

Párizsban és Rómában meglepetésszerűleg óriási kereslet indult meg az amerikai buza iránt

A kuba-amerikai cukorszindikátus megegyezésre készül az orosz állami cukorgyárakkal. Javulás a nemzetközi tőzsdéken

Newyork, január 31. A chicagói gabonatőzsdét izgalomba hozta az a hír, hogy a Farm Board felhagy stabilizációs törekvéseivel és készleteit piacra dobja, ha a farmerek el nem határozzák a termelés csökkentését.

Párizsi jelentések szerint a jelenlegi olcsó árak mellett megelégnék a francia és olasz kereslet a tengerentuli és főként a kanadai buza iránt s úgy Róma, mint Párizs nagyobb mennyiségeket már le is kötött. Amrikai gazdasági körökben annál nagyobb érdeklődést váltott ki ez a hír, mert hosszú idő óta első eset, hogy Európa felől amerikai buza iránt vételkedv nyilvánul meg.

pok az alkalmon, rávetem magam és lefogom és fojtogatom a torkát és könnyögök és rimázkodok neki, hogy ne folytassa.

Jaj, segítség! segítség! Emberek, segítsetek, mert ha ez folytatja, én beleőrülök!

Ha karják, különben, igazolványt is adok róla.

Alulírott helyszínen járt tanu igazolom, hogy Kormánykörök, CAPS, Marin, valamint a többi állami itéletvégre hajtó urak, akik Felsővisó község kivégzésénél segédkeznek, munkájukat jól végezték, esendesen viselkedtek és egész idő alatt hivatásukhoz méltó magaslalon állottak. A halálraítelt, Felsővisó község, néhány rángatózás után megnyugodott és úgy a jelenlevő és itéletvégrehajtó urak, mint alulírott helyszínen járt tanu konstataáltak a be-következett halált.

Schön Dezső

London, január 31. Az orosz állami cukorgyárak képviselői napok óta tárgyalást folytatnak Chandrabourne-nal, a kuba-amerikai cukorszindikátus főmegbízottjával, akinek az a törekvése, hogy az oroszokat a nemzetközi egyezményes megállapodásokhoz való csatlakozásra bírja.

Angol gazdasági körökben nem tartják kizártnak, hogy a megegyezés az oroszokkal tényleg létrejöhet.

Párizs január 31. Az utóbbi héten a nemzetközi jelentőséggel bíró tőzsdéken javulás jelentkezett. Ennek oka a newyorki irányzat, továbbá a pénzbőség és a svájci és a hollandiai kamatlábleszállítások.

A kampóskeresztesek Harmadik Német Birodalmában „megszűnik” a zsidókérdés,

mert a kampóskeresztesek „ha uralomra kerülnek” megfosztják a zsidókat összes állampolgársági jogaikról

München, január 31. A nemzeti szocialisták egyik vezetője, Gerhard L. Binz a napokban a kampóskeresztesek lapjában, a „Völkische Beobachterben” ilyen cím alatt: *A zsidóság a nemzeti szocialista jogrendben* cikket közölt, amelyben leszögezi a zsidó szerepét a „Harmadik Birodalomban”. A harmadik birodalom tudvalegőleg a nemzeti szocialistáknak egyelőre csak a holdban levő német birodalma, saját alkotmányukkal és saját törvényeikkel. Binz előrebocsátja, hogy a nemzeti szocializmus szempontjából nem létezik zsidókérdés, minthogy a nemzeti szocialisták már tisztában vannak a halálos veszedelemmel, amely a német népet fenyegeti a fajeros, a kizsákmányoló és a németek számára idegen zsidó nép részéről. A nemzeti szocialisták ma már megtanulták, hogy ne csak elméletben keressék a megoldást, hanem gyakorlati utakat keressenek a zsidók, illetőleg a zsidókérdés elintézésére.

A pártprogram szerint „zsidó nem lehet néptárs” („Volksgenosse”). Meg kell vizsgálnunk mindenkit, abban a tekintetben, hogy felmenő ágon voltak-e zsidó elődei, akár anyai, akár apai részről. Akiről meg lehet állapítani a zsidó vérokonságot, az nem lehet „néptárs”. Az ilyen elemeket ki kell küszöbölni a németek népi közösségéből olyképpen, hogy megvonják tőlük az állampolgársági jogokat. A német nemzeti szocialisták a zsidóknak a bel- és külpolitikára, sajtóra és a tanításra gyakorolt befolyását veszedelmesnek tartják és ezért rendszeres kirekesztést kell alkalmazni ellenük. A zsidókat, mint fajidegeneket kell kezelni és pedig mint idegen kisebbségeket. Programunk egyébként közismert. Csak az lehet állampolgár, aki egyuttal „néptárs” (Volksgenosse). Aki pedig nem állampolgár, az Németországban csak a vendégig alanyon lehet.

„Be fogjuk osztani — folytatja L.

Dienz — a birodalom lakóit német „nép társakra” (Deutsche Volksgenossen) és „birodalmi lakóokra” (Reichsinsassen). Minden birodalmi lakos, akár német, akár zsidó, kifelé alá van vetve a birodalom védelmének és hatalmának, de belpolitikai vonatkozásban különbséget kell tenni az állampolgársági és társadalmi pozíciók között. Azzal, hogy a zsidókat kifelé egyenjogúsítottunk veszszük, ki fogja zárni azt, hogy a világ zsidósága legalább is formálisan megtorlasokat vehessen igénybe. A zsidók semmiesetre sem választhatnak és a passzív választóigótló is elesnek. Az általános jóléti intézményekben a zsidó kisebbség résztvehet, amennyiben érzel a német „néptárs”-aknak nem ártnak. Fegyveres szolgálataukat békében nem fogjuk igénybe venni. háborus időkben pedig fegyver nélküli munkára rendeljük ki őket.

Esetről-esetre birodalmi törvény útján a zsidók szabadon költözhetnek iparrendelőket kaphatnak egyesítési és gyűlékezési szabadságok élvezetébe juthatnak és saját pénzüikön fennartott iskolákba járathatják gyermekeiket. Németnyelvű folyóiratokat is kiadhatnak és joguk lesz ingatlan is vásárolni természetesen csak nagy korlátozásokkal.

„Szabadalmi törvény”

a nemzetközi egyezményvel a szabadalom megszerzését és értékesítését stb. illető fontos tudnivalókkal

magyar kiadás

Ara 50 lej előre fizetve.

Vass A. szabadalmi ügyvivő Cluj, Str. Drăgălina 122. Rendelésnél hivatkozzék e lapra. Könyvkereskedésben is árusítják.

Bulgaria

„Minden felgáriába és delkezésüke

Newyork, chewskey, vol miniszter New Carnegie-alap napon át tanu nevelésügyet, egyike a legjel tikusoknak ak gar parlament gar Pro Palesz ratságot tart val, dr. Israel cionista szövets val érintkezést hany prominens A Zsidó Táv előtt Omarchew gar zsidók kérd a következőket

„A szegény, c vóben tekintő b világháboruban küzdött, borzasz teli terhejárma szenvedő, üzött zsidókat felhívja riába és segítsen szerencsétlen ory nünket az an amely egész Eur mélt. 50 ezer léle gunknak teljes s gustiást adunk kormány által se rendszerre és na több zsidó jönne ugyanis a mi ki rárországunkban kel bizonyára jö közásokat tudnán sen a konfekciós olyan iparban, a országokban nag tanubizonyoságot. küil beengedjük a szágunkba. Jöjj és próbálkozzana

Megr Ba

Szaloniki, ja Tegnap a deleg előtt a görög h hogy a Balkán nyok és a népel szerint nem két megalósul.

Hetven csön vár

Cluj-Kolozsvár, Kelet tudósítójától vezetőségének gőbb gondját ké rendkívül rossz otban lévő utakat

legolcsóbb beszer etroleumterm ató-benzin, petró jok, autógumik URORA P

Cluj, Calea Rega Telefon

Bulgária megnyitja kapuit a lengyel és román zsidó bevándorlók előtt

„Minden feltétel nélkül beengedjük a kelet-európai zsidókat Bulgáriába és garantáljuk vallási szabadságukat és kulturális önrendelkezésüket” — mondotta a volt bolgár közoktatásügyi miniszter Amerikában

Newyork, január 31. Stojan Omarchewsky, volt bolgár közoktatásügyi miniszter Newyorkba érkezett, hogy a Carnegie-alap meghívására néhány hónapon át tanulmányozza az amerikai nevelésügyet. Omarchewsky miniszter egyike a legjelentékenyebb bolgár politikusoknak aki 16 év óta tagja a bulgár parlamentnek, tagja egyben a bulgár Pro Palesztina bizottságnak és barátságot tart fenn Bulgária fővárosával, dr. Israel Hanalel és Bulgária zionista szövetségének Comitét tagjaival érintkezést keresett és tárgyalat néhány prominens zsidó egyéniséggel.

A Zsidó Távirati Iroda egyik tagja előtt Omarchewsky volt miniszter a bulgár zsidók kérdéséről is nyilatkozott és a következőket mondotta:

Bulgária nem ismeri az antiszemitizmust

„A szegény, de reményteljesen a jövőben tekintő bolgár nemzet, amely a világháborúban a legyőzöttek oldalán küzdött, borzasztóan szenved a jövőteli terhekjárma alatt. Ez az ország a szenvedő, üdött lengyelországi és román zsidókat felhívja, hogy jöjjenek Bulgáriába és segítsenek közreműködni egy szerencsétlen ország újjáépítésén. Bennünket az antiszemitizmus mótelye, amely egész Európában dühöng, megkímélt. 50 ezer lélekből álló zsidó lakosságunknak teljes szabadságot és egyenjogúságot adunk. Büszkék vagyunk a kormány által segélyezett héber iskolarendszerre és nagyon örülnénk, ha még több zsidó jönne az országba. A zsidók ugyanis a mi kilencvenszázalékban agrárországunkban vállalkozási szellemükkel bizonyára jövedelmező ipari vállalkozásokat tudnának teremteni. Különösen a konfekciós iparban van hiány, olyan iparban, amelyben a zsidók más országokban nagy képességekről tettek tanubizonyságot. Minden feltétel nélkül beengedjük a keleti zsidóságot országunkba. Jöjjenek csak Bulgáriába és próbálkozzanak bármilyen törvénye-

sen megengedett foglalkozásban elhelyezkedni. Biztosítjuk őket vallási szabadságuk fenntartásáról és arról is, hogy kulturális önrendelkezésükön bántódás nem esik.

Igaz, hogy krízis van, mégis elhelyezkedhetnek a bevándorlók

Mi ugyan rendelkezünk textilipar felett, az ország ruhaszükségletét mégis importálnunk kell. Ha zsidó tőke és zsidó munka jönnek az országba, ez bizonyára rentabilis ruhaipart tudna teremteni. Bulgária a számítottaknak mindig barátságos menedékhelye volt. Közvetlenül a háború után 300 ezer orosz és más származású emigráns talált otthonra a mi kicsiny országunkban. Igaz, hogy a buza árának esése következtében ezidőszereint súlyos gazdasági krízist élünk át, mégis gazdasági életünk a bevándorlás által sokkal jobban megélénkülne, mint más országok gazdasági élete.

Bulgáriában a legtöbb zsidó jó polgári viszonyok között él. Az ország legműveltebb eleme és egy a politikai, mint a társadalmi életben jelentékeny szerepe van. 1924-ben egy, a diákságból kiinduló antiszemita propaganda igyekezett ugyan ennek az időszerűtlen gyűlölködő tendenciának hívókat szervezni, azonban az egész mozgalom a bolgár nép józanságán megfeneklett. A bolgárok barátságos, toleráns és értelmes nép, amely a nemzeti kisebbségek iránt a legmesszebbmenő türelmességgel viseltetik, úgy, hogy ezeknek nincsen okuk a panaszra. Ezt egyébként Russel tanár, a Columbia-egyetem professzora is elismerte, aki néhány évvel ezelőtt járt Bulgáriában azért, hogy tanulmányozza a bulgárok iskolarendszerét. Hivatalos jelentésében azt írta, hogy: Bulgáriában a kisebbségi csoportok nevelésügyi tekintetében sokkal nagyobb szabadságokat élveznek, mint bármely más országban.



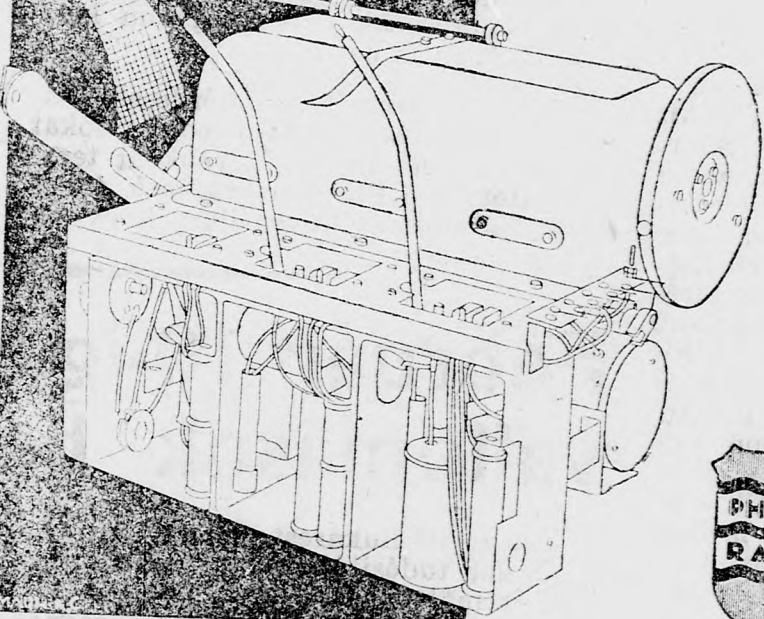
RÁDIÓEREDMÉNY - A FÁRADHATATLAN, SZABATOS ÉS PONTOS MUNKA JUTALMA

„PHILIPS” megtalálta a módját olyan összehangolt kondenzátorokat gyártani, amelyek karakterisztikája 1%-ra hasonlít

Szükség volt a legkörülményesebb és nedves-ségibehatásokat kizárni, amit nagy fáradtsággal és technikai felkészültséggel lehetett csak elérni és így sikerülhetett egy mesterművet alkotni. A kondenzátorok tengelye 0,01 mm. alatti elhajlási határral van méretezve

Ez a szabatos munka mely a behangolást „egy egyetlen gombbal” tette lehetővé, eredményezte a 2511 típusú vevőkészüléket amely az az utolsó szezonban rendezett külföldi rádiókiállításokon a legmagasabb kitüntetést nyerte, világhírnévre tett szert és vezet a rádiótechnika terén

Csak egy olyan szervezet mint a PHILIPS és fáradhatatlan tudományos kutatások hozhatták ezt létre, bizonyítéka ennek a 2511 típusú készülék, amely minden téren vezet.



PHILIPS
HÁLÓZATI KAPCSOLÁS

Az összes Philip készülékek Philips Miniwatt lámpákkal vannak ellátva

nit borítású utak építésének céljaira. Az állandó választmány dr. Marlon Ernő és Bartalis Sándor alpolgármestereket bízta meg a kölesonajánlatok tanulmányozásával, akik rövidesen a választmány elé terjesztik javaslatukat. A benyújtott ajánlatok révén remény van rá, hogy egy, legfeljebb két év leforgása alatt Kolozsvár összes fontosabb

uccái modern aszfalt és kőburkolattal lesznek ellátva s hogy megszűnnek végre a mai közlekedési mizériák. Amennyiben ez a 70 millió kölesonajánlat elfogadható lesz, úgy Kolozsvár városa a következő két év alatt a már kiirt munkálatokkal együtt körülbelül százmillió lejt fog fordítani ut és járdaépítési célokra.

Megnyílt Szalonikiben a Balkán-konferencia

Szaloniki, január 31. A Balkán-konferencia tanácsulását ma megnyitották. Tegnap a delegációk vezetői tisztelegtek szaloniki főkörmányzójánál, aki előtt a görög külügyminiszter tolmácsolta a többi delegátusok nevében, hogy a Balkán-szövetség gondolata érdekében tett erőfeszítéseket a kormányok és a népek egyaránt kedvezően fogadják. A görög külügyminiszter szerint nem kétséges, hogy a munka végül is sikerrel fog járni és az unió megvalósul.

Hetvenmillió lejes utépitési kölcsönajánlatot kapott Kolozsvár városa

A kölcsön realizálása esetén két év alatt Kolozsvár összes utcáit modern burkolttal látják el

Kolozsvár, január 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Kolozsvár város vezetésének hivatalbalépése óta a legfőbb gondját képezte, miként lehetne rendkívül rossz és elhanyagolt állapotban lévő utakat járható és lehetőleg

európai állapotba hozni. Nem szólva arról, hogy az utóbbi tíz évben egészen új városrészek keletkeztek, ahol még egyáltalán nincsenek kiépített utak és esős időben semmiféle közlekedési eszközzel nem járható, magában a belvárosban és a forgalmasabb utvonalakon is oly rossz a kövezet, hogy a közlekedés valósággal életveszélyes. A közúti forgalom nagyvárosi nivóju szabályozásának egyik legfőbb akadályát éppen ezek a rossz utak képezték s a városi tanács ezért mindkét problémát párhuzamosan kívánja megoldani.

A város új vezetőségének kezdeményezésére most két nagy belföldi cég ajánlatot tett a városnak, amely szerint hajlandó körülbelül 70 millió lejnyi tíz év alatt amortizálható kölcsönt nyújtani a városnak, részben aszfalt, részben grá-

Merényletet kíséreltek meg a bécs-párizsi expressz ellen

Bécs, január 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Szombat délelőtt a bécs-szalzburg-münchen-párizsi expresszvonat ellen Anspach és Rakiawinkel állomások között ismeretlen tettesek merényletet követtek el. A két állomás között a merénylők tizenhat kilógram anyacsavart helyeztek a sínekre. A mozdony teljes menetsebességgel nekirohant a vasanyagnak. A mozdony első

kerekei összetörték, mire a mozdony felborult, illetőleg kisiklott a sínekről. Szerencsére a mozdony kapcsolói elszakadtak s így az utána következő kocsik csak kisebb sérüléseket szenvedtek. Az utasok közül senkise sem sebesült meg. Bécsből segélyvonatot küldtek ki a merénylet színhelyére s a vonat két órással késéssel tovább folytathatta útját.

Amerikában óriási érdeklődéssel tekintenek Butler tábornok hadbírósi tárgyalása elé,

aki Mussolinit azzal vádolja, hogy szemrebbenés nélkül gázolt el egy kis gyermeket, majd autójával tovább robogott

Róma, január 31. Mussolini a washingtoni olasz nagykövethöz utasítást küldött s kérte, közölje Stimson amerikai külügyi államtitkárral, hogy az amerikaiak igazságérzetéhez méltó elégtételadást örömmel elfogadja és a Butler tábornok részéről elhangzott sértések ügyét végleg lezártnak és elintéztnek tekinti.

Newyork, január 31. Nagy érdeklődéssel néznek a Butler tábornok ügyének hadbírósi tárgyalása elé. Ez első eset lesz Amerikában, hogy tábornok ellen hadbírósi eljárást folytassanak le. A tárgyalás előreláthatólag zárt lesz.

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

legelőbb beszerzési forrás az összes **petroleumtermékek részére**

autó-benzin, petróleum, motorin, olajok, autógumik, alkatrészek az **AURORA PETROLIFERA**

Club, Calea Regele Ferdinand 62
Telefón 855

legelőbb beszerzési forrás az összes **petroleumtermékek részére**

autó-benzin, petróleum, motorin, olajok, autógumik, alkatrészek az **AURORA PETROLIFERA**

Club, Calea Regele Ferdinand 62
Telefón 855

vetem magam és m a torkát és ködök neki, hogy se ség! k, mert ha ez foly. ben, igazolványt is n járt tanu igazokörök, CAPS, Ma-állami ítéletvégre, elsővisó község ki-nek, munkájukat sen viselkedtek és árukhoz méltó ma-halálraitelt, Felső-rángatódzás után egy a jelenlevő és ak, mint alulírott konstatálták a be. Schön Dezső. etésszerü-ít meg az. észül az orosz déken. l. Az orosz állami elői napok óta tár-Handbourne-nal, a szindikátus főmeg-z a törekvése, hogy zeteközi egyezmés-hoz való csatlako-törökben nem tart- a megegyezés az ttrejöhét. Az utóbbi héten a zgel bíró tésdeken. Ennek oka a továbba a pénz- hollandiai kamat- armadik megszü- S, erülnek“ meg- gi jogaiktól. a lakóit német „nép (Reichsinsassen). lakos, akár német. á van vetve a biro- és hatalmának, de zásban különbséget polgársági és társa- ált. Azzal, hogy a jogosítottnak vesz- azt, hogy a világ s formálisan meg- igénybe. A zsidók rálaszthatnak és a l is elesnek. Az ményekben a zsidó t, amennyiben ez- s“-aknak nem árta- gálátukat békében venni. háborus idők nélküli munkára. dalmi törvény ut- on költözködhettek. phatnak egyesülési dságok élvezetébe ényükön fenntartott kék gyermekeiket. ratokat is kiadhat- ingatlant is vásá- csak nagy korlá-

Ionescu tábornok, a CFR vezérigazgatója, sajtónyilatkozatában a tarifa leszállítását és a CFR szervezetének decentralizációját igéri

Nem változtatják meg a CFR autonóm intézetéről szóló törvényt. Szó sincs a CFR igazgatótanácsának feloszlatásáról

A mellékvonalakon közlekedő vonatok helyett autómotorokat fog beállítani a CFR új vezérigazgatója

Bucuresti-Bukarest, január 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Részletesen beszámolt az Uj Kelet arról a harcról, amely Ionescu Mihály tábornoknak a CFR élére való kinevezését megelőzte. Ionescu Mihály királyi dekrétummal elfoglalta már hivatalát annak ellenére, hogy személye körül a leghevesebb viták folytak le még a CFR igazgatótanácsában is. A tábornok, aki éveken keresztül mint közlekedésügyi államtitkár, majd pedig mint a CFR vezérigazgatója szerepelt, kétségtelenül hozzáértő ember és a személyét ért támadások főképpen politikai és személyi természetű ellentéteket világitottak meg, de Ionescu a király akaratával végül mégis elfoglalhatta hivatalát az ország legjelentékenyebb autonóm intézetének élén.

Ionescu kinevezésével kapcsolatban a bukaresti sajtóban a legkülönbözőbb hírek láttak napvilágot azokra a reformokra vonatkozólag, amelyeket a tábornok a CFR ügyvezetésében életbe léptetni szándékozik. E híradások szerint Ionescu a nemzeti-parasztpárti kormányban az államvasutak irányításában gyakorolt politikáját gyökerestől akarja megreformálni és ezért a CFR autonóm intézetéről szóló törvényt is lényegesen módosítani akarja. Ugyancsak általános érdeklődésre számot tartó volt a bukaresti lapoknak az az értesülése, mely szerint Ionescu a CFR jelenlegi igazgatótanácsával nem hajlandó együtt működni. Ez a beállítás annál is inkább indokoltnak tűnt fel, mert tudvalévő, hogy Ionescu és az igazgatótanács elnöke, Periteanu között évek óta állandó az ellenségeskedés és az igazgatótanács ülésén Periteanu élesen szembehelyezkedett azzal a kormányjavaslattal, amely Ionescut kívánta a CFR élére kinevezni.

Általános érdeklődésre tarthat tehát számot Ionescunak az a sajtónyilatkozata, amelyet állásába lépésekor tett a bukaresti újságírók előtt. Ionescu nyilatkozatában ismertette azokat az irányelveket, amelyek működésében vezetni fogják, részletesen térve ki a CFR legégetőbb problémáira. Nyilatkozatában Ionescu többek között a következőket mondotta:

Nem változtatják meg a törvényt

— Szó sincs róla, hogy az autonóm intézetre vonatkozó törvény megváltoztatását akarnám. A törvény jó és megvalósítható és így semmi okom nincs arra, hogy a kormánytól annak megváltoztatását kérjem. Hasonlóképpen meg kell cáfolnom azokat a híreket, amelyek arról számoltak be, hogy a jelenlegi igazgatótanácsal nem akarok együttműködni. Minden oldalról a legnagyobb jóindulattal találkoztam és bár

az igazgatótanács tagjai közül csak kettőt ismerek, meg vagyok győződve róla, hogy együttműködésünknek semmi akadályja nem lesz.

Automobilokat állítanak be

— Ami jövőbeni működésemet illeti, azt a következő irányelvek mutatják. A CFR technikai részét az arra hivatott személyekkel karöltve fogom végrehajtani. Ezirányu terveimből felemlíthetem azt, hogy a mellékvonalokon közlekedő vonatokat be akarom szüntetni és ezeken helyébe autómotorokat fogok beállítani. Ausztriai utam alkalmával tanulmányoztam az osztrák államvasutak helyzetét és tapasztalataimból azt szűrtem le, hogy ezek az autómotorok nagyon rentabilisak és a forgalom lebonyolításában is beváltak.

— Ami a személyzeti kérdéseket illeti, további személyzeti elbocsátásokat eszközölni nem fogok. Egyébként tervbe vettem a CFR szervezetének teljes decentralizációját és remélem, hogy en-

nek megvalósítására meg fogom nyerni a kormány támogatását is.

Leszállítják a tarifákat

Minden igyekezetem azon lesz, hogy a CFR forgalmát növelve, gyarapítsam a bevételeket, hogy a deficitet eliminálsam és biztosítsam az államvasutak békes prosperálását. Legközelebbi teendőim közé a CFR tarifáinak tanulmányozása tartozik. A forgalom növekedését csak úgy érhetem el, ha a tarifákat leszállítom. Eppen ezért rövidesen leszállítjuk úgy a személy-, mint a teher-szállítás tarifáit is.

A CFR alkalmazottainak áldozati adóját illetőleg, Ionescu a következőket mondotta:

— A CFR alkalmazásában álló vasúti munkások és mechanikusok áldozati adóját illetőleg a következő intézkedések történtek: Az áldozati adó csak a munkások bruttó fizetéséből és drágasági pótlékaiból vonjuk le, míg a többi illetményeik nem esnek az áldozati adó alá.

Február 10-ig kitölték az adóvallomások benyújtási idejét

Bucuresti-Bukarest, január 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Megírta tegnapi számában az Uj Kelet, hogy a kolozsvári pénzügyigazgatóság tegnapig nem érkezett rendelet arra vonatkozólag, hogy az adóvallomások határidőjét meghosszabbítsák. Miután azonban a Kolozsváron bekövetkezett helyzet az ország összes városában megtörtént, a pénzügyminisztérium ma leiratot küldött a pénzügyigazgatóságokhoz,

melyekben hírül adta, hogy az adóvallomások határidőjét február 10-ig kitölti.

Remélhető, hogy a pénzügyigazgatóság most már intézkedni fog afelől is, hogy a kolozsvári polgárok ne papírlapon, hanem adóvallomási iven tegyék meg vallomásaikat. Február tizedikéig így mindenki be tudja nyújtani még adóvallomásait Kolozsváron.

Hétről-hétre növekszik a munkanélküliek száma Franciaországban

A múlt év januárjában alig volt 1500, most pedig 29.456 a munkanélküli egyedül Párizsban és közvetlen környékén

Párizs, január 31. A munkanélküliek száma Franciaországban hétről hétre növekszik. Január 24-én a statisztikai hivatal 29.456 munkanélkülit tartott nyilván, szemben az előző heti 22.469 munkanélkülivel. A munkanélküliek száma egy hét alatt tehát hétezerrel emelkedett. A múlt év januárjában még ezerötven munkanélkülit sem tartottak nyilván. Az elmúlt héten negyvenöt ezer volt azoknak az állásikeresőknek a szá-

ma, akiket nem tudtak munkába állítani. Mindezek a számok csak a francia munkásokra vonatkoznak és csak Párizs közvetlen környékét ölelik fel, miután a vidéken még nincsenek meg szervezve a munkanélküli statisztika. A külföldi munkanélküliek egyáltalán nem szerepelnek a kimutatásban és az sincs feltüntetve, hogy mennyi azoknak a munkásoknak a száma, akik hetenként csak egy-két napot dolgoznak.

Megszorító intézkedéseket tartalmaz az új ügyvédi törvény

Az ügyvédek felelőssé teszik az ő hanyagságuk miatt a klienseket érő károkért

Bucuresti-Bukarest, január 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Vicu Nitescu igazságügyminiszter a kamara elé terjesztette az ügyvédtörvényről szóló javaslatot, amelynek vitáját még az elmúlt év júniusában megkezdette a képviselőház, de a vitát félbeszakította Károly királynak az országba való visszaterése.

A javaslat néhány fontos rendelkezést tartalmaz, amelyek lényegesen meg fogják szigorítani az ügyvédi diplomához való jutás feltételeit és növelik az ügyvédeknek a kliensekkel szemben felelősséget is. A javaslat szerint jövőben ügyvédi gyakorlatot csakifolytathat, aki jogi dektorátussal rendelkezik és három évi gyakorlat

elméleti és gyakorlati vizsgát tesz. Kimondja továbbá a javaslat, hogy az ügyvédek nemcsak hogy felelősek lesznek klienseikkel szemben az ő hanyagságukból kifolyólag érő károkért, de a lakosság felelősséget is visel az ügyvédeknek a kliensekkel szemben felelősséget is. A javaslat szerint jövőben ügyvédi gyakorlatot csakifolytathat, aki jogi dektorátussal rendelkezik és három évi gyakorlat

Végül a javaslat kimondja az ügyvédek nyugdíjintézetének felállítását. A hatvan évet betöltött ügyvédek a törvény értelmében igényt tarthatnak nyugdíjra.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESEN AZ UJ KELETBEN

GYESÜLETI ÉLEET

Előkészületek a Haggibbor-bálla. Tegnap este zajlott le rendkívüli siker mellett a zsidó jótékony egyesületek táncestélye és a kolozsvári zsidóság máris újabb tánemuatlásra készül. Február 14-én este a Newyork termében ismét összegyűjti a kolozsvári és vidéki zsidó társadalmat a Haggibbor jubiláris bálja. A zsidó sportegyesület tánemuatlásait szükségtelen is bekonferálni: a Haggibbor-bálok híresek arról, hogy ott lehet a legjobban mulatni, legjobb hangulatban szórakozni. Ebben az évben jubiláris bálról lévén szó, a Haggibbor még jobban ki akar tenni magát és máris minden kilitása meg van ahhoz, hogy a Haggibbor táncos szakosztálya rekordot fog javítani. A meghívók szétküldését hétfőn kezdi meg a rendezőség.

Ma délután Haggibbor-tea. Vasárnap délután fél 6-kor rendezi a Haggibbor saját klubhelyiségében első februári teáját. Elsőrangú zenéről, kitünő táncosokról és jövedelvről gondoskodva van.

A Haggibbor tornászaihoz! Mindazok akik a Haggibbor tornán résztvenni óhajtanak, jelenjenek meg február 2-án hétfőn este 8-kor a tornaszakosztály új-jalakuló ülésén. A tornaórák kedden megkezdődnek.

Törhetetlen porcellán fémestett fa-örökgyújtó

A technika folyton halad, bár kevésbé ismert az a haladás, amit a vegyészlet az anyaggal folytatott örök küzdelmében naponta elér. Az anyag megváltoztatása, átalakítása, céljainkhoz való formálása alapján jelentősebb az emberi életben, a haladásban, mint akár a leggyafurtabban megépített önműködő gép. mert ezáltal minden nap újabb meg újabb lépés történik a tökéletesedés felé. Vegyük csak a gummit, amit nyers állapotban semmire sem használhatnánk, de a folytonos kísérletezés annyi felhasználási módját és annyi ipari formáját találta meg, hogy a modern emberiség a gummi vagy a gummi vulkanizált alakja, a kauszunk nélkül alig tudna élni.

A legújabb három találmány ugyan csak az anyag átférfálásán alapszik. Az egyik a törhetetlen porcellán, aminek a titka az, hogy ugynevezett „glazuros” porcellánt vegyi úton fémből készítenek, ami által a porcellán semmit sem veszít szépségéből, de sem nyílt lángon nem reped meg, sem el nem törik, ha véletlenül lejtik.

A másik, ezzel valamennyire rokon vonású találmány a fa fémestetté. A puha fa pórusaiba galvanikus úton fémszészecskéket visznek be, ezáltal a legelőbb minőségű fémből drága ipari tárgyakat készítenek.

Dr. Ringer Ferdinánd bécsi tanár találmánya az ugynevezett örökös gyújtó, amiről már többször írtunk. A ma használatban levő gyufaszálhoz hasonló gyújtó, éppen akkora gyújtótól van szó, amely lyet azonban a feltaláló szerint hatszázszor lehet egymásután meggyújtani. A svéd gyufatörzst élénk sajtóhadjárat indított Ringer ellen, egyelőre persze eredménytelenül, mert a világ figyelmével kíséri a bécsi tanár kísérleteit, amelyek állítólag már teljes eredményre vezettek és a találmányt Ausztriában már szabadalmazták is. Az új gyújtó állítólag nemcsak azért fogja meghódítani a világot, mert olcsó, hanem azért is, mert teljesen kiküszöbölődött az a veszedelem, hogy a gyufa önmagától meggyullad és ezáltal tűzveszedelem okoz.

A proféta gyermek

Edmond Fleg megrázó zsidó regény. Ára 100 lej és portó. KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

MEGJELENT Jaroslav Kasek

világhírű satirikus-humoros regények a

SVEJK

II. része is, ára 95 lej (és portó). Kapható az UJ KELET könyvtárában.

Dr. Páter tanár Sklerose teája

meghosszabbítja az életét (2-3 használat évente). Ezt a gyógyteát az ÉRELME-SZEDESEN alapuló betegségek majdnem mindegyikénél sikerrel alkalmazzák. Középkorúaknál a korai öregedést akadályozza meg. Aggastyánoknál — nemre való tekintet nélkül — magas vérnyomás, szívszorulás, asztma, fejszédülés, tagok elernyedése, fejnnyomás, egyes vérédegyenek túlerős kidagadása, érfeszültség és az előre haladott kor minden más körülményeiben igen jó szolgálatot tesz

Páter dr. Sklerose teája

megyészék helyeken drogériákban, gyógyszerárakban azonnal kapható. Ahol nem található, ott a gyógyszerész — kifejezett kívánságra — rövid idő alatt eredeti csomagolásban szerzi be ezt a teát. A feltaláló képe és törvényesen védett aláírása minden egyes eredeti csomagoláson látható. Írásbeli rendelmények levelezőlapra a „Csillag”-hoz címzett lerakati gyógyszerár (Brassó—Brasov, Hosszu u. 5.) címén is intézhető. Nagyban lerakat: „STANDARD” Drogeria, Bucuresti I.

HI

Az Uj Kelet az... bányási... Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Bukaresti Hátzergi Ernő Cikkeink utánn megjelölésév

Hőmérséklet... gapestről jelentik... időjáráspr... hőmérsékli... helyeken gyenge

Megalakult... idő bevándorlók... jelentik: Tel... Palesztinába em... bankja. A lengyel... 10.000 font sterling... 1200 font s... költség 500 fo... nagyobb cég kisel... gyezett. A ba... 10.000 font sterling... karnak felemelni... a lengyel ko... nyelvel kereskede...

54.000 polit... Londonból jelent... mondó nyilatkozat... sztia napján Sir... hait helyi kormán... te, hogy 1930 apr... 54.000 politika... polgári engedelm... miatt. Közülük 23... 1930-ban van. A z... Julius végéig 101 e... an, 427 pedig me...

Dr. Elekes M... szvári Ezraban... kolai Hallgatók... egyesülete ma vas... egyesület Calea... iatti helyiségében... gyűlésén dr. Eleke... ciális problémák... ást. Az általános... ádásán a vezetős... esen lát.

Igazi élvezet... sünk. Minden... rágeének, amely... véve, reggelre b... nk lesz.

Hetedfelmillió... ának. Londonból... kossága az elmul... 6 millió 456 ez... eptember 30-iki... itva, a szaporula...

Piscator leta... entik: Erwin... met szinpadművé... bb tehetséggel m... rörtönbbe került... melyben meglepő... ndezésben többn...

Dr. Ringer Ferdinánd bécsi tanár találmánya az ugynevezett örökös gyújtó, amiről már többször írtunk. A ma használatban levő gyufaszálhoz hasonló gyújtó, éppen akkora gyújtótól van szó, amely lyet azonban a feltaláló szerint hatszázszor lehet egymásután meggyújtani. A svéd gyufatörzst élénk sajtóhadjárat indított Ringer ellen, egyelőre persze eredménytelenül, mert a világ figyelmével kíséri a bécsi tanár kísérleteit, amelyek állítólag már teljes eredményre vezettek és a találmányt Ausztriában már szabadalmazták is. Az új gyújtó állítólag nemcsak azért fogja meghódítani a világot, mert olcsó, hanem azért is, mert teljesen kiküszöbölődött az a veszedelem, hogy a gyufa önmagától meggyullad és ezáltal tűzveszedelem okoz.

A proféta gyermek... Edmond Fleg megrázó zsidó regény. Ára 100 lej és portó. KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

MEGJELENT Jaroslav Kasek

világhírű satirikus-humoros regények a

SVEJK

II. része is, ára 95 lej (és portó). Kapható az UJ KELET könyvtárában.

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
 Híkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Hőmérsékletcsökkenés várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint észak felől a hőmérséklet csökkenése és egyes helyeken gyenge havazások várhatók.

Megalakult a palesztinai lengyel zsidó bevándorlók bankja. Jeruzsálemből jelentik: Tel Avivban megnyílt a Palesztinába emigrált lengyel zsidók bankja. A lengyel kormány erre a célra 100.000 font sterlinget, a varsói zsidó közösség 500 font sterlinget, néhány nagyobb cég kisebb-nagyobb összegeket adományozott. A bank befizetett összege 100.000 font sterling, amit 100.000 fontra kell felemelni. Az igazgató tanácsban a lengyel kormány a jeruzsálemi lengyel kereskedelmi attaséját rendelte meg.

54.000 politikai fogoly Indiában. Londonból jelentik: Erdekes és sokatmondó nyilatkozatot tett az indiai ambasáda napján Sir James Crerar, az indiai helyi kormányzat tagja. Beismeri, hogy 1930 áprilisától december végéig 54.000 politikai foglyot zártak el a politikai engedetlenség megtagadása miatt. Közülük 23.503 még mindig börtönben van. A lazadók közül áprilistól június végéig 101 esett el uccai harcokban, 427 pedig megsebesült.

Dr. Elekes Miklós előadása a kolozsvári Ezrában. Az „Ezra” Zsidó Főiskolai Hallgatók és Intellektuális Egyesülete ma vasárnap d. u. fél 4-kor az egyesület Calea Victoriei 29. szám alatti helyiségében tartandó nyilvános előadást dr. Elekes Miklós „Az ifjúság társadalmi problémái” címmel tart előadást. Az általános érdekű tudományos előadással a vezetőség vendégeket is szívesen lát.

Igazi élvezet, ha rendes a bélműködésünk. Minden orvos híve az Artin gáznak, amelyből este 2-3 szemét reggelre bőséges, enyhe ürülékünk lesz.

Hetfedelmillió lakosa van Ausztráliának. Londonból jelentik: Ausztrália népessége az elmúlt év szeptember végén 6 millió 456 ezer 426 volt. Az 1929 szeptember 30-iki lélekszámmal szemben a szaporulat 65,071.

Piscator letartóztatták. Berlinből jelentik: Erwin Piscator, a legújabb színházi művészet tőrekvések legtehetségesebb megalkotója és képviselője, a berlini Piscator színház, amelyben meglegő és sokszor bravuros előadásokban többnyire politikai tenorok darabok kerültek színre, elvált nem tudott megbirkózni azzal a válsággal, amelyet színházi válság néven neveznek egész Európában. Huszszor kényszerült adóhátrétek miatt letartóztatásba Piscator, ami arra vall, hogy nemet pénzügyi hatóságok sem kúsznak az adóval.

Buddhista pap kerestetik. Londonból jelentik: London az a város, ahol a tanár mindent lehet kapni. Nem akad olyan exotikus kívánság, amelyet a rövid időn belül nem lehetne kielégíteni. Így például 24 óra alatt buddhista temetést lehet rendezni. A napok tragikus körülmények között megkísérelték Londonban egy maláji diák. Tanár Ngee volt a neve. 28 éves volt és tanult Londonban. Véletlenül nyitotta meg a gázcsapot és mire megtalálta már nem élt. Buddhista vallású lakásadója tehát buddhista szerkesztő szerint akarta eltemettetni. De man vegyen buddhista papot? Erre a kérdésre egyházi körökben és sehol nem tudtak neki buddhista papot ajánlani. Végül hirdetés tett közzé a „Daily Mail”-ben: „Buddhista pap kerestetik minden temetésre...” — így kezdődött a hirdetés. Másnap délelőtt már jelentették is a buddhista pap. London és Európában egyetlen buddhista papja. Hindu ember Vajiranana tisztelettel, aki rövid idő óta Londonban él, felkérte, hogy fehérek embereket is a buddhista vallásra. Ez a temetés az első nagyobb papi funkciója. Az aktusra sok idegen ember jött, akik akarták a buddhista temetést.

A newyorki Broadwayon egy tízemeletes épület hat óra hosszat égett

és csak négyszáz tüzoltónak háromszáz ferskendővel sikerült eloltania a rettentő tüzet

Newyork, január 31. A Broadway egyik tízemeletes épületében tüzvész pusztított. Több tüzoltó égési sebeket és füstmérgezést kapott. A negyedik emelet magasságában tüzoltók és több fotóriporter alatt leszakadt a helyiségek padlója s az omladékok és az épület levált vastraverzei egymás után ütötték át a harmadik és második emelet padlóját is Tizenhét súlyos sebesültet kellett kórházba szállítani.

Newyork, január 31. A Broadwayn a

tüzvész teljes hat óra hosszat dühöngött, amíg végre 300 gépferskendővel kivonult négyszáz főnyi tüzoltóság eloltotta. A tízemeletes bérpalota csaknem teljesen lakhatatlanná vált s a Lincoln Square színház egy része is elégett, úgy, hogy egyelőre szó sem lehet a színház előadásainak ebben a helyiségben történő folytatásáról. Az óriási tűz látványosságát hatalmas néptömeg szemlélte mindvégig.

FEBRUÁR 8-ÁN TARTOZNAK BEVONULNI AZ UJONCOK. Bukarestből jelentik: A hadügyminisztérium közleménye szerint az 1931-es katonaszolgálat február 8-án tartozik bevonulni, kivéve a lovas schimbásokat, akiknek bevonulása időpontja március 15.

Eltemették Berihelot tábornokot. Párizsból jelentik: Berihelot tábornok párizsi végtisztességre vége ment. A koporsót elszállították Nervieuxbe, ahol a tábornokot az ottani temetőben atyja és anyja mellé temetik el.

Kirándulásoknál, turákon szopogasson Anacot pasztillát, fertőtleníti a száját és torkot, üditenek. Egy fiola ára 37 lej.

Az antik ruzs titka. Frankfurtból jelentik: Dieterle professzor, a frankfurti kémiai intézet vezetője azt a meggyőző kijelentést adja tudtára mindenkinek, akit illet, hogy már a római nők is ugyanolyan ruzsot használtak, mint a maiak. Legutóbb egy újonnan feltárt római sírban szíptüszereket találtak, többek között ruzsmaradványokat is. A professzor elemezte a római ruzsot és megállapította, hogy ólomból, cinkből, kalciumból, rézből, vasból és széndioxidból áll. Majdnem ugyanilyen a mai ruzs is, azzal a különbséggel, hogy ma már nem szabad olyan nehéz fémeket mint amilyen az ólom és a vas belekeverni.

Február első napjaiban kezdődik az ausztriai munkásolimpiász. Bécsből jelentik: A második téli munkásolimpiász február első napjaiban kezdődik a stájerországi Mürzzuschlagban. Az olimpiászban osztrák munkásokon kívül finnek, lettek, svájciak, németek, csehek és magyarok vesznek részt.

Kezdődő érzelmesedésnél a Ferencz József keserűvíz úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállítja. A gyakorlati orvostudomány vezetői a Ferencz József vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez gyorsan és enyhe módon szabályozza a szervezetre annyira fontos gyomor- és bélműködést. A Ferencz József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Pofaszakáll mint uniformis. Londonból jelentik: London egyik legelőkelőbb szállodájának éttermében furcsa intézkedést tettek most. A pincérek kötelesek záros határidőn belül pofaszakállt növeszteni. Akinek két héten belül nem lesz rendes, dus pofaszakáll, azt elbocsátják. A bízár intézkedést azzal indokolják, hogy ebbe az előkelő étterembe a vendégek csak frakkban jönnek és így a pincéreket mindig összetévesztik a vendégekkel és viszont. Gyakran előfordult már, hogy valamelyik túrrelmetlen vendég rászólt a mellé álló frakkos emberre: „Miert nem hozza már azt a kaviárt?” A frakkos ember mélyen megsértődött és kijelentette, hogy ő nem pincér, hanem lord X. Y. Az utóbbi időben több kinos affér támadt emiatt és ezért kell most a pincéreknek ismertetőjelül pofaszakállt viselni. A pincérek nagy konsternációval fogadták ezt az intézkedést. Azt javasolták, hogy pofaszakáll helyett inkább szalvétát vigyenek a hónuk alatt, a kontinentális pincérek mintájára. Ebbe azonban a szálloda igazgatósága nem egyezett bele és most a pincérek szorgalmasan növesztik a pofaszakállt. Egyelőre még csak kellemetlen csunya, serkedő szőresomók vannak az arenkon, de remélik, hogy két hét múlva már kifejlik a rendes, előírtos pofaszakáll.

NAPROL-NAPRA

A whitehaveni bányalágröppanás halálos áldozatainak száma 28-ra emelkedett. A kórházban ápolt munkások közül kettőnek állapota életveszélyes. A bátor mentőosztagok a mérgező gázokkal telített tárnákban a legnagyobb halálmegevetéssel dolgoztak. Kínben a halálos áldozatok száma még sokkal nagyobb lenne. Az összes holttestek felismerhetetlenségig megszesedtek, úgy hogy a személyazonosság megállapítása ugyszólván teljesen lehetetlen. Az uralkodópár, Macdonald és a kormány tagjai részvétüket fejezték ki a hátramaradtaknak.

A Do. X. német óriásrepülőgép ma reggel 8 óra 5 percek Lisszabonból elindult óceánjáró útjára. A gép irányára nem Madeira, hanem a Kanár sziget-csoporton levő Las Palmas. A gép a közbelső leszállás után az Atlanti óceán déli utvonalaán teszi meg az utat az amerikai kontingensig, ugyanazon utvonalon, amelyet az olasz légi raj braziliai útján megtett.

Newyorki jelentés szerint Jackie Coogan öccse, Robert, aki most öt éves, filmszerepet kapott. Szülei remélik, hogy világhírű bátyja nyomdokaiba lép és épúgy beférkőzik a közönség szeretébe, mint Jackie.

A nő műkorcsolózó világbajnokságot ezúttal is Souja Hennie nyerte fölényesen. Második helyre került a bécsi Fritzi Burger és harmadik lett a szintén bécsi Ilse Borovszki. A páros világbajnokságot a magyar Organista-Szalay-pár nyerte a szintén magyar Rotter-Szolás-pár előtt.

A február 8-ig tartó „Zöld hét” ma megkezdődött. A megnyitott mezőgazdasági kiállításnak rengeteg nézője van.

Az angol reguláris és territorialis haderő tüzérdandárainak mechanizálása 1933. év végén befejezést nyer. A lovakat ki fogják vonni a szolgálatból és az ágyukat autóraktorokkal fogják vontatni.

Stockholmi jelentés szerint Gusztáv svéd király megtagadta egyik unokájának, Lennart hercegnek azt a kérését, hogy adja beleegyezését egy polgárelánnyal, Karin Nissvandttal kötendő házasságához. Stokholmban a király elhatározása csalódást keltett, mert bizonyosra vették, hogy a herceg szerelmi házasságának nem lesz akadályja.

James Jones New Jersey állambeli, mellevillei üveggyáros kijelentette, hogy az amerikai üvegipar közlebről üvegszöveteket fog forgalomba hozni az emberek öltözködésének céljaira. A gyáros szerint sikerült gyapju és selyemszerű kitudó üvegszöveteket előállítani, amelyeknek ára jelentékenyen olcsóbb és amelltt ezek a szövetek tartósabbak. Amerikában érdeklődéssel várják az új szövetet, amelyből a hölgyek üveg szoknyája vagy a férfiak üvegfrakkja készülni fog.

Toscanini, aki a Bremenben tegnapi előtt Cherbourgba érkezett, még néhány napig Franciaországban marad s azután Olaszországba utazik. Lehetséges, hogy Toscanini szabadságideje letelte előtt európai hangversenykörúton dirizálni fog.

Titkos fegyverraktár a sirboltban. Berlinből jelentik: A keletporoszországi rendőrség közgei Gintreben az uradalom tulajdonosának családi sirboltjában titkos fegyverraktárt lepleztek le. 12 gépfegyvert, 30 fegyvert és sok muniációt koboztak el.

Modern zsidó költők

Ivan Goll, Andre Spire, Jabotinszky, Werfel, Max Brod, Avigdor Hameiri, stb.

zsidó versei

(Herz könyvtár) 20 lej beküldése ellenében pórtómentesen küldi az Uj Kelet könyvosztálya.

TI ÉLEET
 Haggibbor-bálra...
 Vasárnap...
 porcellán...
 örökgyújtó...
 dinand bécsi tanár...
 a gyermek...
 VEJK

KÖZGAZDASÁG

A romániai vasipar súlyos válsága

A mezőgazdák, mint vásárlók megszűntek létezni

Cluj-Kolozsvár, január 31. A vasiparban és kereskedelemben újabb mozgolódás észlelhető s elérhetőleg a közeli hetekben különböző városok szakmai képviselőiből egy delegáció keresi majd fel a kormányt, sőt valószínű, hogy mindezzel kapcsolatban a királynak is memorandumot ad át. Az emlékirat pontokról rámutat arra, hogy milyen lépéseket kell tenni a kormányának a közeljövőben, ha a vasipart a teljes összeomlástól meg akarja menteni. Jóllehet az elmúlt szezon vége és a mindig holt januári hónap üzleteleneke voltak, általában nincs ok arra, hogy a tavalyi üzletét, vagy még inkább az ideit pesszimista szemmel ítéljék meg. A különböző koncentrációs törekvések eredménytelenségével végződtek, úgy, hogy gyáraink, bárha üzemredukcióval is, de biztos alapokon kezdhetik meg ebben az évben a munka fölvetését. Az egyetlen baj, hogy a kormány még mindig nem tett semmit sem a mezőgazdaság támogatása érdekében, úgy, hogy a mezőgazdák mint vásárlók megszűntek létezni a belföldi vasipar és kereskedelem részére. Ebben a pillanatban az a

helyzet, hogy a gyárak versenye ugyan megszűnt, de a tavalyi küzdelmek miatt az árak nagyon leromlottak. A mezőgazdák letörése miatt a belföldi piac felfelvőképessége pedig mérhetetlenül meggyengült. Ez ösztönzi az emlékirat szerzőit arra, hogy újból kérelmezzék bizonyos külföldi árúkat a belföldi piac től való távollétét. Minden valószínűség szerint ez lesz az emlékirat leglényegesebb pontja, melyet — mint jól informált helyről értesülünk — a kormány hajlandónak mutatkozik teljesíteni. A mezőgazdaság támogatása az állam részéről — az lenne az emlékirat második sarkalatos pontja. Ezzel szemben meg van a jóindulat az illetékesek részéről, azonban eredményre belátható időn belül nincsen kilátás. Végül következne az export fellendítésének kérdése, ami azonban annyira kilátástalan, hogy értesüléseink szerint a romániai vasművek csaknem felannyit szándékoznak termelni ebben az évben, mint tavaly. Ez az egyetlen lehetőség arra, hogy az árakat még valahogyan tartani lehessen és az árak piacot kapjanak.

Színház-Mozi

A román Opera műsora

Vasárnap, február 1 (délután) Janesi és Juliska (Hansel és Gretel).
Hétfőn, február 2: A trubadur.
Szerdán, február 4: A windsori vig nők (premier).
Pénteken, február 6: A windsori vig nők.
Vasárnap, február 8 (este) Mártha.
Hétfőn, február 9: Az álarcosbál.

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

Vasárnapi előadások a színházban.
Vasárnap délután hat órákor rendes helyárrakkal, bérletszűnetben második rendezésben adják az évad legnagyobb sikerű operettjét, Az okos mamát, amely a szombati premiéren nálunk is döntő diadalt aratott. Vasárnap este mozihelyárrakkal megy a legnépszerűbb, legbájosabb operettek egyike: a Tommy és társa, melynek előadásait zsúfolt ház tapsolta eddig végig. Tommy ezuttal Kertész Mancsi fogja. Kolozsvárt először, játszan. Kertész Mancinak ez a legkedvesebb szerepe.

Hétfőn, kedden, szombaton: Az okos mama!

Az ember tragédiája, mozihelyárrakkal.
A szezon elején három zsúfolt ház tapsolta végig Madách hatalmas, örök értékű alkotását. Az ember tragédiáját. Szerdán este 10, 20, 30, 40 és 50 lejes mozihelyárrakkal adja a színház a magyar géniusznak ezt a leghatalmasabb művét.

Három eredeti erdélyi darab.
Csütörtökön este három jeles erdélyi író, Gyallay Domokos, H. Jánossy Béla és Gredinár Aurél eredeti egyfelvonásosát mutatja be a színház. A három darabban a színház egész prózai együttese fellép.

Annie Harvay Kolozsváron.
Pénteken este a Salome címszerepében vendégszerepel a Magyar Színházban Annie Harvay, a neves táncművésznő. Ugyanezen az estén lesz a Vera Violetta című, híres, szép egyfelvonásos operett reprize.

Bécsi rapszódia.
Aranypillangó, a főszerepekben Lilly Damita, Joseph Schildkraut, Alice Terry, Nils Asther, Jack Trevor. Hétfőtől új, nagy kettős attrakciós műsor kerül bemutatásra a Magyar Színházban. Két attrakció öt filmszárral a főszerepekben. Vetítésre kerül: Bécsi rapszódia, a főszerepekben Joseph Schildkraut, Alice Terry és Jack Trevor, továbbá Aranypillangó, a

főszerepekben: Lilly Damita, Nils Asther és Jack Trevor. Helyárrak: 20 és 10 lej.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA

Vasárnap d. u. 6-kor: Az okos mama. (Operett újdonság második, bérletszűnetben, rendes helyárrakkal Ssz. 167.)

Vasárnap este 9-kor: Tommy és társa. 10, 20, 30, 40, 50 lejes mozihelyárrakkal. Ssz. 169.)

Hétfő fél 9-kor: Az okos mama. (Operett újdonság harmadszor. 29. A. bérlet. Ssz. 169.)

Kedd fél 9-kor: Az okos mama. (Operett újdonság negyedszer. 28. B. bérlet. Ssz. 170.)

Szerda fél 9: Az ember tragédiája. (Esti előadás 10, 20, 30, 40 és 50 lejes mozihelyárrakkal. Ssz. 171.)

Csütörtök fél 9: A kontár. — Az élet hatalmas. — Az első halott (Gyallay Domokos, P. Jánossy Béla, Gredinár Aurél egyfelvonásosai. (Eredeti bemutató, 25. Premier bérlet. Ssz. 172.)

Péntek fél 9: I. Salome (Annie Harvay vendégfellépésével.) — II. Vera Violetta. (Operettreprize, új szereposztásban, új betanulásban. 29. B. bérlet. Ssz. 173.)

Szombat fél 9: Az okos mama. (Újdonság ötödször, bérletszűnetben. Ssz. 174.)

Vasárnap d. u. 3: Báth Jiszráél. (Történelmi színjáték 5 képből.) A Wizo előadása.

Vasárnap d. u. 6: Boreca Amerikában. (Operettreprize, új betanulásban, új szereposztásban. Mérsékelt helyárrakkal. Ssz. 175.)

Vasárnap este 9: Halványárga rózsza. (Operettreprize új betanulásban, új szereposztásban. 10, 20, 30, 40 és 50 lejes mozihelyárrakkal. Ssz. 176.)

Hétfő: Viktória. (10, 20, 30, 40 és 50 lejes mozihelyárrakkal. Ssz. 177.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Vasárnap d. e. 10-kor és fél 12-kor: Ördögkapitány, kalandor történet 8 felvonásban, a főszerepekben: Wallace Berry. Helyárrak: 15 és 10 lej.

Vasárnap d. u. fél 3 és negyed 5-kor utoljára: A játékosnő és Alpesi tragédia. Helyárrak: 20 és 10 lej.

Hétfőn, kedden és szerdán 3, 5 és 7-kor, nagy kettős attrakciós műsor. I. Bécsi rapszódia, a főszerepekben: Alice Terry, Joseph Schildkraut és Nils Asther. II. Aranypillangó, a főszerepekben: Lilly Damita, Nils Asther és Jack Trevor. Helyárrak: 20 és 10 lej.

RADIO MUSOR

IDŐ: KÖZÉPEUROPAI

Vasárnap, február 1.

Bukarest. 10.15: Gyermekóra. 10: Valóságos felolvasás. 10.45: Egyházi zene. 11: Házi zenekar. 12: Grammfónhangverseny. 12.30: Pontos idő. 12.30: Grammfón. 15: Gazdák órája. 17: Előadás. 17.15: Pontos idő. 17.30: Zenekar. 18: Rádiógyetem. 19: Grammfónhangverseny. 20: Hegedűszó. 20.30: Felolvasás. 20.45: Előadás. 21.15: Cimbalomszó. — 21.40: Rádióhírek. 21.55: Hírek.

Budapest. 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Istentisztelet. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, majd az Operaház zenekarának hangversenye. Weber, Liszt, Strauss, D'Albert, Puccini, Goldmark művei. E hangverseny szünetében rádiókrónika. 2: Grammfónhangverseny. Leopold: Hungaria, Lehár: Friderika, Gounod: Faust, Wieniawsky: Tarantella, Wagner: Lohengrin, Wagner: Siegfried, Wagner: Walkür, Chopin keringő, Gounod: Mireille, Gounod: Faust, Puccini: Tosca, Joshitomo: A száz lépéselőz címzett teaházban. Tauber: Volt egyszer egy tavaszi álom, Stradella: Pieta Signore, Denza: Ha megértetted volna, Bazzini: La Ronde des Lutins, Strauss: Perpetuum mobile, 3: Rádióélet játszóórája. 3.30: A földművelésügyi minisztérium előadássorozatának előadása: „Időszerű gazdasági tanácsadó”. 4.10: Rádiószabadgyetem. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, 5.15: A székesfővárosi zenekar hangversenye. Verdi hangv. Szicíliai verseny. Aida, Trobadour, Rigoletto, Othello, Alarcosbál, Nabukodnozor részletek. 7.30: Vidám karecolatok. 8: Operett előadás. Tancos huszárok. Közben sporteredmények. Majd: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Cigányzene. Bécs. 19.40: Hangv. Berlin. 22.30: Táncczene. Breslau. 20: Alfred Keer felolvasása. 20.30: Gitárdalok. Frankfurt. 19.45: Hangv. Lipse. 21.10: Házi zenekar. Varsó. 17: Rendőrzenekar. 19.50: Hegedűverseny. 21.30: Zenekari hangverseny. Kattowitz. 20.30: Hegedűhangv. Poznan. 22.15: Hegedűhangv. Riga. 22.20: Hangverseny. 21.05: Zenekari hangv. Milánó. 21: Opera. Róma. 20.40: Olasz operett. Prága. 21: Népies hangv. Dvorak, Smetana, Fibich műveiből. Ostrava. 22.20: Zenekari hangv. Brinn. 20: Hangverseny. Belgrád. 20: Dalok. 22.20: Grammfón.

Ljubljana. 20: Hangverseny. Stockholm. 21.40: Könnyű zene. Osló. 20: Opera. Mozart: Bastien és Bastienne c. operája. Toulouse. 21.25: Bécsi zenekar. 23.15: Könnyű zene. 23.40: Grammfónhangverseny.

Hétfő, február 2.

Bukarest. 12: Grammfónhangverseny. 12.50: Grammfón. 16: Házi zenekar. 17.15: Házi zenekar. 19: Grammfón. 20: Szaxofonszó. 20.45: Kamarazene. Mozart: Négyes.

Budapest. 9.30: Hírek. 10: Énekes nagymise. 11.15: Görögkatolikus istentisztelet. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. E hangverseny szünetében „Rádiókrónika”. Elmondja Papp Jenő. 2: Grammfónhangverseny. 4: Sándor Margit meséi. 4.30: A közönség mint rendőrség. Székely Vladimir ny. rendőrfőkapitány helyettes előadása. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. 6: Indulók és keringők. 7.15: Kiss Ferenc előadói estje. 8.20: Magyar hangverseny a Budapesti Hangversenyzenekar előadásában. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, sporteredmények. Majd: A Fejes szalonzenekar, az Ostende tangó- és jazzband és Toll Arpad cigányzenekarának hangversenye.

Belgrád. 18: Grammfónhangverseny. Jazz. 20: Népdalok. 20.30: Hangverseny. 22.20: A házizenekar hangv.

Berlin. 21.10: Zenekari hangverseny. 22.50—0.30-ig Dajos Béla tánczene.

Bern. 20.10: Lausanne: hangverseny. 22.25: Hangverseny. Pozsony. 16: Grammfónhangverseny. operák. 17.45: Tót dalok.

Breslau. 20: Zenekari hangverseny karének. Brinn. 17.30: Grammfónhangverseny. 19.40: Kabare. Frankfurt. 20.05: Zenekari hangverseny. 23.10: Dajos Béla tánczene. Hamburg. 21: Kamarazene. Beethoven-hangverseny. 22.30: Táncczene. Kattowitz. 17.40: Népies zene. 20.30: Ojerett. 23: Táncczene. Königsberg. 19.45: Hangverseny. 22.30: Táncczene, Dajos Béla zenekara. Krakkó. 19.50: Grammfónhangverseny. 20.30: Varsó. 23: Táncczene. Langenberg. 17: Zenekari hangverseny. Csajkovszkij, Bizet R. Strauss Liszt művei.

Apro hirdetések

Köser vegetárius étterem! Rendkívül izletes ételek. Figyelmese kiszolgálás. Vaj és tejmentes sajtot készíteny. Schwartz Ignác, Cluj, Calea Rega Ferdinand 10.

„EXPRESS”

libahuscsarnok

Szállítok frissen olvasott libasírt 75 lejért, libabórt 65 lejért kilogrammját, minden mennyiségben. Füstölt hus, stb.

FRIEDMANN M. cég Oradea

Piața Mihai Viteazul 11

Gyorsírási órákat adok. Str. Gen. Berthelot (Eötvös uca) 25.

Két méter széles perzsaszövöszék adó. Str. Gen. Berthelot (Eötvös uca) 25. Ugyanott perzsa minták is eladó.

Középkori izr. gyermektelen ur becsületes férjet keres. Jelige: „Hárs százezer” a kiadóba.

Gépész-elektromérnök. 30 éves jómérvű, biztos egzisztenciával Erdély egyik nagyobb városában, ismeretlen hiányában ezuton keres nősüles szdekéből ismeretséget finomlelkű szö intelligens jó családból való izr. leánnyal. Csak komoly szándéku leve „Legszigorubb diszkreció” jellegű lap kiadóhivatalába kérek.

Weininger Ottó:

Nem és Jellen

Leszállított ára most egész vászonban 222 lej.

Kapható az UJ KELET könyvostályában.

TÁRSADALMI LEXIKON

minden tudományt magában foglaló amire a modern embernek szüksége

Társadalmi tudományok
Szociálpolitika
Szociális kérdések
Gazdaságtörténet
Irodalomtörténet
Film
Zene
Természettudomány stb.

1000-nél több címszó

100-nál több munkatárs

számos szines tábla és szövegközlés
lusztráció.

Ára díszes vászonkötésben

1500 lei helye

600 lei és port

Kapható az Uj Kelet könyvostályában

Uj Kelet a és bászari nap
Önkéntes utáforrás megjel
Kéziratokat megőrzésükre

Szerzetes

fizetőt az

Alchimista

Münchenben egészséges és a közönséget. meg előttünk e olvasásakor. Eg figurája nyer élő gyalas védőjének jában, komoly tudy, de komolya latkoznak meg a ben. Az egész perlitikai színjáték amelyről tulajdon hogy essen, mind a tárgyalóteremt

A középkori alchimista kutatása keredést tettek. A titkát nem oldott ben felledezték jmeretlen elemet. alchimia misztik adzott ki s lett a aparnak. Münche perét kezdte el tálassal vádolva. Ta doslegényét. Míták, akik arany fedeztek fel: a m lási per helyett m játékká változott maga diabólikus zóni látszik azt a many, még a kém nyen osztálytud zonyos érdekek Tausend pere, ah bontakozik a m többé nem egy k eset a bünözök v mas regényfe' sz ták infernalis po van egy korlátol goslegény, aki n kat, egyetemi vé szédit meg azzal ből aranyat fog veltsgü urak m ennek a korlátolt embernek, aki res reték szuggeszió ből s szédit el m kerül. Kétes egzis bábók keringenek ság, az aranyéhsé ve Tausend körül ban, mint mindig nek igazolni, sürg teni valami „idea zenfekvőbb, kinál erre, mint a hivy tionalizmus? Két Csak természé aranycsinálás áld dorfi, fasiszta me kalandorai csopor tadják Tausendet, sen el az arany n néi szaporább m mert ezzel megvá minden jelen és j jától. Tausend, ak